

Резултати от конкурса на Национален фонд „Култура” за подкрепа на превод на художествена литература комисия, Сесия 94/2014 година

Вх. №	Кандидат	Име на проекта	Държава подател/ език на превода	Срок за отпечатване	Искана сума, лв.	Отпусната сума, лв.	Рецензия
1.	Automática editorial SL	Abecedario de Pólvora, Yordan Radichkov	Испания/ Испански	25.09.2014	4000	Не	<p>Преводачка притежава много висока квалификация и професионален опит. Произведението съответства на културните нагласи на испанската читателска среда. Преводът е в високо качество и определено би допринесъл за популяризирането на прозата на Йордан Радичков в испаноговорящите държави.</p> <p>Към датата на подаване на документи проектът не е бил реализиран, но „Барутен буквар” излиза на книжния пазар на 17.09.2014 г., което е в разрез с условията за кандидатстване по програма „Преводи”.</p>
<p>Yordan Radichkov (1929-2004), was arguably the most significant voice of Bulgarian literature in the last third of the 20th century. He is best known for his short stories, novellas, parables and children's books, which have been translated into more than thirty languages. In 2000 he was awarded the Order “Stara Planina” I grade for his overall contribution to the Bulgarian culture. Although his work is highly appreciated in Italy, where he was awarded the renowned prize Grinzane Cavour (1984), and also in France and in Sweden, which awarded him the Medal of the Polar Star (1988), his books continue to be completely unknown to over 400 million Spanish speaking readers, which in our opinion is quite unjust. Counting on the universal spirit of the Radichkov's writings and his key role in the development of contemporary European literature, Automática Editorial took the challenge to introduce this outstanding author to Spanish public by publishing one of his short story cycles: “Baruten bukvar” (The Gunpowder Primer, 1969). The book consists of twenty stories and a short epilogue, structured along the experience of war and socialist revolution, and their impact on the life and mentality of ordinary people in the rural communities. It was the first in Bulgaria to talk about these matters in the spirit of irony, fantasy and folkloric wisdom, instead of simplistic idealisation of characters. The author delves into topics such as betrayal, sacrifice, fear and death from an entirely humanistic and intimate point of view, dramatically deviating from the rigid canon of socialist realism that dominated the post-Stalinist period. The stories focus on different periods: some refer to the battles of the World War I; others speak of the Resistance movement in Bulgaria at the end of World War II. As the author put it himself, those were the “times of gunpowder”. However, war is present as a broad backdrop on which universal problems are placed along with an authentic portrait of rural Bulgaria. The Gunpowder Primer builds a world of heroic acts, profound human emotions and wisdom, but also adds a slightly comic colouring of images and comparisons that enriches the prosaic daily life of the characters. Parallel to his moving interpretation of the events of those tumultuous times, Radichkov managed to introduce the magic in his work, and this mixture of the fantastic and the real was sometimes defined as a Balkan magic realism. The translation of The Gunpowder Primer will fill a significant gap concerning the awareness of Spanish-speaking readers about the achievements of modern Slavic and particularly Bulgarian literature. Many say that Radichkov is impossible to translate given his specific narrative style. We expect to prove the opposite.</p>							
2.	SC Editura lider SRL	Емилиян Станев , Литературни анкети	Romania/ Румънски	15.12.2014	3538	Не	<p>Предлаганата литературна анкета кореспондира само косвено с художествената литература и в много моменти на своето съдържание е изгубила актуалност. Книгата не би имала никакъв отзвук извън специализираните среди на румънските българисти.</p>

Ivan Sarandev's book *Emilian Stanev. Literaturni anketi* (first edition 1977) is the first of the series of literary surveys produced with the contribution of three major publishers in Sofia: the Bulgarian Academy of Science, "Balgarski pisatel" and "Nauka i izkustvo", as the author headed the study team called "Literary Surveys" set up within the Institute of Literature of the Bulgarian Academy of Science. The book is made up of six direct conversations with maybe the greatest Bulgarian writer of the XX century, Emilian Stanev, who published his first works in 1931 in several magazines and newspapers, mainly the Literary Front where he headed the fiction department. At the beginning of his literary career Stanev wrote tales involving animals, social and philosophical prose, historical novels. During his stay in Sofia he became one of the leading intellectuals of the city. In the six chapters of his book dedicated to Stanev's literary endeavours Sarandev tells us how his well known books took shape: the collection of short stories *Tempting Glitters* (1938) and the next one *Alone* (1940). Special attention is given to *The Peach Thief* (published 1948, filmed 1964). Stanev's books for children and teenagers such as *Through Forests and Waters* (1943), *The Greedy Bear Cub* (1944), *Tale of a Forest* (1948), *When the Frost Melts* (1950) and *Chernishka* (1950) are also presented. Sarandev dedicates an important chapter to Stanev's novel *Ivan Kondarev* describing the events in September 1923 on which the author worked 14 years. Emilian Stanev is also one of the most known authors to the Romanian readers, as many of his works have been translated into Romanian (*Antihrist*, 1975; *Short stories*, 1966 and 1977). Sarandev's Literary survey tells us a lot about the writer's parents and childhood, school, teachers, his first published book and its reception, the literary environment and the prototypes of the main characters, the peculiarities of his creative style. Besides the six direct conversations, notes made by I. Sarandev in different occasions as well as the impressions and observations of Stanev's wife, Nadejda are included. The book thus presents the reader with a very comprehensive and multilateral image of the most internationally known Bulgarian writer of the 20th century, Emilian Stanev, the Man and the Author.

3.	Edition Rue d'Ulm	Концерт за изречение от Емилия Дворянова	Франция/ Френски	31.12.2015	3947	2946	Изборът на книгата е сполучлив и представя автор с вече съществуващ прием сред съвременната френска читателска аудитория. Преводачката има дълъг професионален опит и големи приноси в популяризирането на българската литература и култура във Франция. Творчеството на Емилия Дворянова от стилова и тематична гледна точка кореспондира с тип проза, традиционно култивирана във френската литература.
----	-------------------	--	---------------------	------------	------	-------------	---

The project "French translation and commentary of *Концерт за изречение* of Emilia Dvorianova" aims to allow French readers to read in their language this master piece of a well-known and important contemporary Bulgarian writer in a translation of Marie Vrinat-Nikolov, who has already translated in French two novels of Emilia Dvorianova. As a professor of Bulgarian language and literature, she will write a commentary about the author and the text, in order to situate them in the context of contemporary Bulgarian literature.

4.	Kitap Yayınevi	„Мемоарите на Михаил Маджаров“	Турция/ Турски	15.04.2015	4000	2946	Аргумент за одобряването на проекта е културният факт, че мемоаристиката на интелигенцията и политиците от този период в България, в Европа и в Турция е много силно обвързана с конвенциите на художествената литература. В последните години в културните спорове за турската идентичност мемоаристиката, биографистиката, пътеписите и литературата на личния документ се радват на изключително силен интерес сред турската интелектуална общественост. Академичните центрове и бурно развиващата се библиотечната инфраструктура на
----	----------------	--------------------------------	-------------------	------------	------	-------------	--

							Турция създават допълнително много добри условия за възприемането на книгата от турския читател.
<p>Тъй като отразява един период, когато българите се явяват съставка на Османската империя, документалната литература (мемоари, дневници, пътеписи, записки, очерци и др.) на български език от XIX век представлява голям интерес както за широките читателски кръгове, така и за научноизследователските среди в Турция. Михаил Маджаров (1854-1944) е знакова фигура в българския обществено-политически, дипломатически и културен живот от втората половина на XIX и първата половина на XX в., непосредствен свидетел на преломни събития в най-новата история, голяма част от които описва увлекателно в мемоарите си. Животът и съдбата на копривщенското семейство Маджарови са тясно свързани и преплетени с тогавашната столица на Османската империя – бащата развива интензивна търговска дейност в стамбулските ханове, а синът му помага по време на следването си в знаменития Роберт колеж. Предлаганият проект включва превода и издаването на една от най-интересните творби на Михаил Маджаров „На Божи гроб преди 60 години”, която съдържа твърде ценни наблюдения и свидетелства за живота в Османската империя през втората половина на XIX век, по-конкретно в 1868 г., когато 14-годишният младеж тръгва със семейството си на поклонение от родната Копривщица през Пловдив, Одрин, Родосто (Текирдаг), Стамбул, Смирна, Александрия, Кайро в Йерусалим, и „Спомени”. Освен превода на пътеписно-мемоарното произведение, книгата ще включва представяне на биографията и обществено-политическата дейност на Маджаров, а така също очерк за българската пътеписна традиция, по-конкретно – за поклонническата литература.</p>							
5.	Nakladatelství Petr Štengl	Превод на чешки на книга „Майките" на Теодора Димова	Чехия/ Чешки	30.09.2015	4000	2946	Теодора Димова е добре позната на чешката литературна публика. Нейните творби – особено в линията на психологическата и морална преоценка на близкото минало - тематично кореспондират с трайна насока в съвременната чешка и източноевропейска белетристика. Проектът би допринесъл за популяризиране на съвременната българска литература в Чехия.
<p>Романът „Майките“ на известния и признат български писател и драматург Теодора Димова, който е издаден през юни 2005 г. и е получил редица български и чуждестранни награди, например Голямата награда за най-добър източноевропейски роман във Виена, е вдъхновен от истински случай, при който във втория по големина български град Пловдив група ученици убиват своята любима учителка. В своя роман авторката се опитва да разкрие и покаже болката и нещастията, загнездени от години в душите им, които са ги подтикнали към подобно непривично за деца зверство. С този роман Теодора Димова докосва един много актуален проблем на днешното общество, а именно разпада на традиционното семейство и свързания с него разпад на традиционните ценности, които държат обществото цяло. Та нали досега преди всичко родителите са били онези, които са показвали на децата разликата между добро и зло, възпитавали са ги в правилата на доброто поведение и морала, давали са им гнездо, в което могат да израснат свободно, където да се връщат с радост, осигурявали са твърда почва под краката им. Какъв живот чака човек, който е лишен от всичко това? В какво ще се превърне, когато порасне? Какви са причините за тази трагедия, какви са последиците от нея? На тези и други въпроси предлага един възможен отговор силният, но дълбоко правдив, проникващ до същността на нещата и заслужено оценен роман „Майките“.</p>							
6.	Draslar partner, Belgrade	Thursday by Zdravka Evtimova	Сърбия/ Сръбски	01.05.2015	4000	2946	Издаването на творбата определено би преодолело дисбаланса в преводния обмен между съвременните литератури особено на белетристиката между България и Сърбия. Манталитетната близост и сходният социален опит са важни рецептивни предпоставки за успеха на превода, чието качество както и репутацията на преводача са на високо равнище.

Zdravka Evtimova (1959) lives and works in Pernik as writer and literary translator. She published a lot of novels and collections of short stories and won a lot of literary awards in Bulgaria and other countries. Her ten books are published on English and Dutch. Her short stories are published in 23 countries. In 2012 she won two months grant in Shanghai in China of Shanghai Writers Society. In the novel “Thursday” Zdravka Evtimova wrote about socially problems, which are interested both in Bulgaria and in other European countries especially in Balkan countries as Serbia. This excellent novel is about situation of contemporary Bulgarian society, with its challenge of the transition from socialism to capitalism. This novel of famous Bulgarian writer, Zdravka Evtimova, is very good literary piece and also interesting for Serbian writers with similar problems in our society. In that novel main characters are four interesting women and they are excellent described by the author. Contemporary Bulgarian literature is not enough known in Serbia. Also it would be first book by Zdravka Evtimova which will be translated on Serbian.

7.	Libros del Asteroide	Сбогом Брюксел (Bye-bye, Brussels) by Lea Cohen	Испания/ Испански	30.10.2015	4000	2946	Книгата, която предстои да бъде издадена в Испания, е втора среща на българската авторска с испанската аудитория. Първият роман на Леа Коен е забелязан и положително оценен от испанската критика, масмедии и читатели. Преводът е дело на преводач с компетенции и звучи естествено на испански език. Libros del Asteroide е амбициозно издателство със силно и стабилно присъствие на пазара не само в Испания, но и в Канада, САЩ и Латинска Америка и чрез електронните си книги.
----	----------------------	---	----------------------	------------	------	-------------	--

The Spanish publishing house Libros del Asteroide will publish the novel Сбогом Брюксел (Bye-bye, Brussels) by Lea Cohen in September 2015. Liliana Tabáková, professor in Spanish and Latin Literature at Sofia’s University, will be on charge of the translation into Spanish of the novel.

8.	Инициативи за младежко и академично развитие	„Ботуша в българската литературна мода” от Дария Карапеткова	Италия/ Италиански	31.03.2015	4000	2946	Макар и формално книгата да принадлежи към историята на българо-италианските културни връзки и рецепцията на италианската литература в България през XIX-XX в., увлекателният и високоерудирани тон поставя книгата на границата между литературоведската студия и културологическата есеистика. Този стил на писане е широко популярен в Италия чрез размислите върху книгата и читателя на Умберто Еко. Изключителният авторитет на преводача и неговите заслуги в популяризирането на българската литература както и в утвърждаването на университетската българистика определено допринасят за престижа на изданието.
----	--	--	-----------------------	------------	------	-------------	---

Сдружение ИМАР, което е доброволен посредник между българските институции и издателство „Карочи“, има спечелена субсидия за 4000 лв. по програма „Култура“ на Столична община от 2014 г. Средствата са за предвидени за издателски разходи.

9.	Напкут Будапеща	Марин Георгиев: Ни Бог, ни дявол. Стихосбирка	Унгария/ Унгарски	09.06.2015	4000	2946	Стихосбирката продължава издателската инициатива за представяне на българската поезия сред унгарския читател. В културните среди на Унгария Марин Георгиев се ползва с голямо признание за приноса си в
----	-----------------	---	----------------------	------------	------	-------------	---

							диалога между двете страни. Ангажирането като преводачи на авторитетни унгарски българисти и поети, освен като гаранция за качеството на преводите, категорично би допринесло и за популяризирането на българската поезия в съвременна Унгария.
Като 27-то българско заглавие на унгарското издателство Напкут (Директор-собственик Дьорд Сонди) избрани над 3300 стиха от поета Марин Георгиев. Заглавие „Ни Бог, ни дявол” Преводачи: Бенедек Киш, Дьорд Сонди, Ендрес Рожа, Йозеф Уташи.							
10.	Książkowe Klimaty	Bułgarskie Klimaty - introduction of the series by Kalin Terziisky's book 'Is there anyone to love you' translated into Polish	Полша/ Полски	13.08.2015	2654	2654	Творчеството на автора би срещнало положителен отзвук от съвременната полска литературна публика и разнообразната литературна периодика. Издателският замисъл включва книгата на Калин Терзийски в по-широко измерение на съвременния литературен процес в Европа. Качеството на превода е високо. Допълнителен престиж на изданието допринася и получената награда за литература на ЕС през 2011 г. Активна среда за популяризирането на книгата биха създали няколко българистични културни и академични средища в Краков, Варшава, Люблин, Познан и други.
„Bulgarskie Klimaty” series is a long-term project that has grown from the demand of the readers who want well-written, high standard, new literature from Europe. There is few titles of Bulgarian authors who are translated into Polish and presented to the readers. Being an international project, it creates a possibility to provide a dialogue in many perspectives: national and local. It also helps to support cultural diversity and at the same time tries to break the stereotypes as we believe the good literature can help with. The project's aim is also to improve readership and the role of the translator in Polish society (to do so we add an information about the translator in each copy of published book). Chosen book is very high standard, well written literature that can be appreciated by wide reading public. Thanks to the its subjects and the way stories are covered in that book, many readers can find it both amusing and interesting not only in the matter of learning something through the book but also reading for pleasure, or amusement. The book is or already has been translated into other languages and met with the support of the audience along with the good reviews of the literary critics.							
11.	Фондация „Елизабет Костова“ (ФЕК)	Програма на ФЕК за превод на съвременна българска литература във Великобритания: издаване на романа „Черната кутия“ от Алек Попов на английски език от изд. „Питър Оуен Пъблишърс”	Великобритания / Английски	15.04.2015	1724	1724	Съвременната българска литература е малко позната във Великобритания. Алек Попов придоби определена популярност сред част от активната английска кино публика след екранизацията на „Мисия Лондон”. Издателството има традиции и траен интерес към българската литература, за което свидетелства големият брой публикувани от Peter Owen Publishers български класически произведения. Изборът на текста е много подходящ особено в аспекта на неговите послания, които не са тясно национални и специфични като културни реалии. Кандидатстващата Фондация

							„Елизабет Костова“ е проявила високопрофесионален и обективен подход при определянето на проекта. Преводът обаче определено се нуждае от допълнителна езикова и стилова редакция. Една от препоръките за преводача е дадена от самия автор, който не е специалист в областта на преводите.
--	--	--	--	--	--	--	--

През 2013 г., съвместно с издателство „Петър Оуен Пъблишърс“ (“Peter Owen Publishers”), фондация „Елизабет Костова“ (ФЕК) обяви втори конкурс за издаване на съвременен български роман на английски език във Великобритания. ФЕК идентифицира като подходящ партньор именно издателство „Питър Оуен Пъблишърс“, поради факта, че са издавали класическа българска литература в миналото и изпрати към тях покана за участие в проекта, която те приеха. През месец януари 2014 г., чуждестранното жури, което включи представители на издателството, селектира за публикация романа „Черната кутия“ от Алек Попов, който ще излезе на английски език в началото на 2015 г., в превод на Чарлз Едуард Гил де Майол де Люпе. Програмата на ФЕК е насочена към автори на съвременна българска литература, които имат поне един роман, публикуван в България от официално регистрирано българско издателство, и биха искали творбата им да бъде публикувана на английски език. ФЕК организира конкурса и покрива превода от български на английски език на наградното заглавие, като партньорското издателство го издава на английски език. ФЕК работи по паралелна програма за превод и издаване на съвременна българска литература в САЩ от 2010 г. насам, като по линия на тази програма до момента са подкрепени пет романа от съвременни български писатели. Във Великобритания до момента е публикувано едно заглавие. Настоящият проект е част от дългосрочната стратегия на фондация „Елизабет Костова“ за създаване на професионални възможности за съвременните български писатели и преодоляване на проблема с незадоволителното представяне на съвременна българска литература на чужди езици, в частност – английски.

				ОБЩО:	39863	25000	
--	--	--	--	--------------	--------------	--------------	--